

3. El gener

M. Rius*/FMB

El músic ribetà Manel Rius (1923-2004) ens va deixar una forta empremta als músics d'arrel. Va ser un flabiolaire i prolífic compositor de temes que de seguida es van fer molt populars entre els grallers i els grups de música tradicional, com aquest mateix, que cal saber tocar sens falta a la fila que sigui, posant-hi segones veus i les variacions que ens surtin (ep, quan ja l'hàgim tocat mil vegades i ens surti sense pensar). Estan indicats els números dels botons de la fila de dins sense cap creuament; ja saps que després cadascú, sobretot si toca el tema amb la fila de fora, pot tocar creuant segons desitgi.

CD: dues vegades amb la fila de dins (sempre la primera volta és més estricta i a la segona es permeten alguns afegits propis del gènere i de l'instrument) i una amb la de fora.

5' 6' 7' (7') 6' (6') (7') 6' (6') 6' (6') (5') (6')

C

(5') 5' (5') (6') 5' 5' (8') 7' (7') 6' 7' (7') (7') 6'

G7

(6') 6' (6') (5') (6')(5') 5' 5' 6' 7' (7') 6' (6') (7') 6'

C

6' 6' (7') 6' (7') 7' (7') 7' (8') (5') (5') (8') (8') 8' (8')

C7 F

(8') 7' 8' (8') 7' (7') 6' (7') 6' (6') 6'

C G7 C

38. Cúmbia del diatònic

Tradicional/**/FMB

A principis del segle xx ja estaven incorporats els ritmes i estils musicals que es podien ballar sense necessitat de parella o d'un grup ordenat. Quan, a més, eren irreverents (o sigui, sensuals i provocadors), com els ritmes que arribaven del Carib i de l'Amèrica del Sud, triomfaven per força, i així fou i així és. I nosaltres, modestos acordionistes, darrere d'ells, per veure si triomfem també. Això sí, comencem per un de senzill.

Com interpretar les cúmbies, les rumbes, les sambes, els forrós, etcètera? Com fer que sonin i que facin moure els balladors? No hi ha respostes fàcils, i potser no es pot simplificar tant, potser cal portar-los a dins. Toquem-los, retoquem-los, escoltem-los, demanem consell, accentuem els contratemps, posem-hi baixos avançats, descabellats. Aprenquem-ne de nous i retornem als primers i, si reconeixem que no som res però que ens hi anem acostant, hi haurà la possibilitat que algun dia ens surtin prou acceptables.

CD: de dalt a baix dues vegades, la segona amb algunes segones veus.

5 6 7 9 7' 9 7 6 5 6 7 7' 8 5 6 7 8 7' 8 7 6 5 6 7

G C G

(7')(8)(3')(6)(7) (10)(10)(3')(6)(7) (10)(10)(3')(6)(7) (10)(10)(9)(7')(8) 7 5 6 7

D7 G

9 9 9 (10)(10) 7' 7' (3')(6)(7) (10)(10)(10)(9)(9) 8 8 5 6 7 7' 7' 7' 8 8

G D7 G E7

(8)(8)(3')(6)(7) (10) (10)(9)(7')(8) 1 7 5 6 7 2 7

Am D7 G G per Fl 7 8 8 7' 8 7 8 9

G D7

45. Elvira

M. Salvat/***/FMB

De la barreja de les cultures catalana i antillana neix aquesta americana, que és un ballable lent com l'havanera però sense lletra. És molt freqüent que les havaneres i americanes modulin d'un to menor al mateix to major, i això ens dificulta la interpretació amb el nostre diatònic de dues files. Com sempre, caldrà donar prioritat a la mà dreta quan en algun passatge siguin incompatibles melodia i harmonia, i caldrà evitar de tocar l'acord de **sol** de la mà esquerra quan estem tocant en **sol menor**.

CD: dues voltes el tema i una volta només d'acompanyament.

The musical score for 'Elvira' is presented in two staves. The top staff is the melody line, and the bottom staff is the guitar accompaniment. The key signature is one flat (Bb), and the time signature is 2/4. The melody line includes various fingerings (e.g., 5, 6 (7) 2' (7) 8, 8, (8) 2', (7)(2')(8)(2')(7) 2' (7) 6 5) and trills (3). The guitar accompaniment includes chords (Gm, D7, Gm, F, Bb, Cm, D7, D7, G, D7, G, Em, Am, G, D7) and fingerings (e.g., 7, (7) 7 (8) (7), (7) 7 (7) 6, 5 6 7 8 8, (8) 8 (9) 8 (7), 5 6 (7) 7 7, (7) 7 (8) (7), (7) (6') (7) 6, (5) (6) 6 (7) (8), 7 7 8, (7) (6') (8) (5) (6), 6 7 (8) 8 (9) (10) 9). The score concludes with a 'D.C.' (Da Capo) instruction and a 'Per FI' (Fine) instruction. The final chord is Gm.